

ZPRAVODAJ

města Hranic a lázní Teplic n. B.

Fotografie Zbyňka Grossmana

8. BŘEZEN - MEZINÁRODNÍ DEN ŽEN

BŘEZEN 1976

Kolik nejrůznějších jmen, nejkrásnějších přívlastků patří ženám. Jak se doslova překonávají i ti nejslavnější autoři literárních děl aby vyjádřili co nejlépe nezastupitelnou funkci ženy, ženy milenky, matky, přítelkyně. Je tomu tak v próze i poezii od kouzelné Nezvalovy Manon až po Halasovy a Neumannovy Staré ženy. Existuje bezpočet příkladů, snad jeden z nejkrásnějších v líbezné slovenštině, Kostrova Ave Eva.

V minulosti byla celá dějinná období, kdy se doslova pěstoval kult ženy, kdy potulní rytíři opěvovali její krásu. Ale to všechno nic neměnilo na základní skutečnosti sociální nerovnoprávnosti ženy.

Pravda, kapitalismus otevřel ženám vrata továren, vyvedl je ze stěn izolované domácnosti, některé učinil hospodářsky samostatnými avšak skutečnou sociální rovnost jim nezajistil. A mnohdy ještě prohloubil společenskou nerovnost ženy, vždyť dokonce v řadě zemí jim ještě nedává ani volební právo.

Pro marxismus-leninismus je otázka ženy neoddelitelnou od otázky sociální a společenské, její řešení je nerozlučně spjata s třídním bojem, s vítězstvím socialismu. Právě jenom za socialismu může žena dosáhnout skutečné rovnoprávnosti. A pokud ještě existují dílčí nedostatky, krok za krokem je společně odstraňujeme.

I v našem městě se podstatně zvýšil v posledních letech počet žen, které se společensky uplatňují, ať již ve stranických funkcích, v národních výborech, ve společenských organizacích. Rychlým tempem roste jejich politická i odborná kvalifikace.

Proto, když jim děkujeme za jejich práci, bez které by nebylo vůbec možné pinit naše úkoly, převládá ze všeho nejvíce pocit hlubokého soudružství v práci a v životě.

A samozřejmě jim přejeme co nejvíce osobního štěstí, zdraví a životního optimismu.

Ing. Jiří Sumara,
člen Sm KV KSČ
místopředseda MěstV KSČ

Ochrana životního prostředí a čistoty ve městě

25. plenární zasedání MěstNV v Hranicích dne 17. prosince 1975 projednalo a schválilo **nové obecně závazné nařízení o ochraně životního prostředí a čistoty měst**. Udržování čistoty ve městě je společnou záležitostí všech obyvatel i návštěvníků města, zejména všech podniků, zařízení a organizací. Jejich povinností je dbát o zachování čistoty ve městě, aby se stále zlepšoval jeho vzhled a životní prostředí.

Nové obecně závazné nařízení obsahuje ustanovení, jež zajišťují v široké míře ochranu životního prostředí a čistotu ve městě. Především jsou zde uvedena ustanovení o udržování čistoty veřejných prostranství, za něž se považují všechna místa, jež slouží veřejnému užívání jako městské komunikace, podloubí, veřejné sady, parky, zelené pásy ap. Aspoň ve stručnosti lze říci, že se zakazuje na veřejných prostranstvích odhazovat smetí, znečišťovat je splaškovými vodami, umývat na veřejných prostranstvích dopravní prostředky, znečišťovat chodníky, poškozovat zelené plochy, klepat nebo kartáčovat šatstvo z balkónů do ulic, nechat volně pobíhat psy, chovat drůbež a ostatní hospodářské zvířectvo ve vnitřním městě vypouštět volně drůbež a jiné hospodářské zvířectvo do ulic, skladovat na veřejných prostranstvích jakýkoliv materiál, vjíždět dopravními prostředky na chodníky atd.

Obecně platné zařízení chrání rovněž čistotu vodních toků, do nichž je zakázáno vhadzovat jakékoliv předměty, vylívat nebo vypouštět závadné tekutiny a v nich umývat motorová vozidla. Obecně platné nařízení stanoví také podmínky pro jízdu vozidel městem, zejména z hlediska udržování čistoty komunikací. Rovněž jsou zvlášť stanoveny podmínky pro nakládání a skládání materiálů a výrobků a skladování stavebního materiálu na veřejných prostranstvích. Používat veřejného prostranství nad obvyklou míru nebo k jinému účelu, než pro který je určeno, lze pouze na základě povolení, které vydává odbor výstavby MěstNV.

Podrobné pokyny upravují povinnost čištění veřejných prostranství, zajištění sjízdnosti vozovek a schůdnosti cest v sadech v zimním období a čištění chodníků. Další ustanovení chrání veřejné osvětlení a ostatní veřejná zařízení, pomníky, památná místa, parky a hřbitovy.

Dodržování tohoto obecně závazného zařízení kontroluje MěstNV svými orgány k tomu určenými, k nimž patří orgány inspekce veřejného pořádku, poslanci a aktivisté MěstNV a občanské výbory. Dodržování tohoto nařízení kontrolují rovněž orgány VB. Porušování tohoto nařízení bude stíháno jako přestupek zákona č. 60/61 Sb. o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku. Toto obecně závazné nařízení vstoupilo v platnost od 1. ledna 1976.

Věříme, že za přispění všech uvědomělých občanů a ve spolupráci se všemi podniky, zařízeními a organizacemi, jimž záleží na příznivém vzhledu našeho bydliště, se podaří zlepšit životní prostředí a čistotu v Hranicích.

Antonín Lang,
vedoucí odboru pro vnitřní věci
MěstNV v Hranicích

Ludvík Novotný

Dvoji výročí hudebníka a skladatele Josefa Knipla

Na únor 1976 připadlo dvoji výročí hudebního skladatele a dirigenta **Josefa Knipla**, bývalého ředitele hudební školy v Hranicích.

Josef Knipl se narodil před osmdesáti lety 2. února 1896 v Dolní Sloupnici u Litomyšle. Jeho otec byl zednickým polérem. Málo znal noty, nebyl ani hudebníkem, ale hudbu měl rád. Jak Josef Knipl vzpomínal, na otcovo přání a i z vlastního zájmu se začal asi v sedmi letech učit na housle u výborného vojenského a potom divadelního flétnisty. Po jeho brzkém odchodu k divadlu se dostal k dalšímu učiteli, který svými znalostmi brzy nemohl jeho nadání stačit. V jedenácti letech se začal učit hrát na flétnu. O rok později už se začal nakrátko do místní vesnické kapely, pak hrál s hudbou ze sousední obce. Ve škole měl ovšem pro tuto činnost potíže. Jako chlapec měl odvážné plány, toužil dostat se k cirkusové nebo námořní hudbě, ale otec neměl pro tyto snahy pochopení. Josefu Kniplovi nebylo ještě ani celých šestnáct let, když nastoupil k vojenské hudbě v Českých Budějovicích, hrál na violu a na klarinet. Od 6. února 1913 konal přesně vojenskou službu. Brzy po vypuknutí první světové války se už 9. září 1914 dostal do ruského zajetí a zanedlouho hrál v kvartetu s našimi i ruskými hudebníky. K vojenské hudbě se znovu dostal u 6. Hanáckého pluku, hrál na housle, v kvartetu na violu v dechové hudbě na flétnu — pikolu a ve smyčcovém orchestru na violoncello. Od roku 1921 byl dirigentem vojenské hudby v Olomouci. V roce 1925 opustil vojenskou službu a od roku 1926 působil v orchestrech ostravských biografů jako vedoucí houslista a dirigent v kině Odeon, od roku 1927 v kině Palace a Promenada. Za pobytu v Ostravě se narodila také jeho dcera Naděžda Kniplová, nynější sólistka Národního divadla v Praze, zasloužilá umělkyně a laureátka státní ceny.

V Ostravě také Josef Knipl absolvoval čtyřletou varhanickou školu Matice školské u prof. Fr. Hradila. Po rozšíření zvukových filmů **nastoupil od 16. prosince 1932 na místo ředitele káru v Hranicích.** Za této činnosti uskutečnil tři koncerty duchovní hudby se skladbami světových skladatelů. Spolupracoval také intenzivně s hranickými divadelními ochotníky. Spolu s dechovým orchestrem Rudolfa Klivara nastudoval řadu tehdy populárních operet, jež se dočkaly mnoha repríz. Když v roce 1942 vzniklo v Hranicích Beskydské divadlo, rozšířil svou hudební spolupráci na tento soubor. Současně v tomto období doplnil své hudební vzdělání třemi státními zkouškami: v roce 1939 vykonal státní zkoušku z houslové hry, v roce 1942 ze sborového zpěvu a dirigování a v roce 1943 ze sólového zpěvu. Od 1. prosince 1945 působil Josef Knipl jako ředitel hudební školy v Pelhřimově.

Od 14. října 1949 nastoupil jako ředitel městské hudební školy v Hranicích. Jako všestranný hudebník ovládal prakticky všechny hudební nástroje, vynikal však ve hře na flétnu. Jako velmi dobrý hudební pedagog vychoval mnoho dobrých hráčů na dechové nástroje. Za řízení ředitele J. Knipla dosáhl vysoké úrovně žákovský orchestr. Účinkoval často s úspěchem spolu se sólisty z řad žáků školy na veřejnosti při slavnostních příležitostech, několikrát pro pracující přímo v závodě Lodena (dnešní Karnola), mnohokrát před pacienty lázní Teplic nad Bečvou. Na vystoupení 14. dubna 1957 byl přítomen i prezident Antonín Zápotocký, který tehdy dlel naposled v lázních na léčení. Velmi kladně zhodnotil vystoupení žáků hudební školy v Teplicích nad Bečvou prof. J. Šoupal, dirigent Pěveckého sdružení moravských učitelů. Žakovský orchestr za řízení ředitele J. Knipla se také dobře uplatňoval v soutěži žáků hudebních škol, například v letech 1959, 1960 a 1962 obsadil v krajském kole první místo.

V Měsíci československo-sovětského přátelství v roce 1960 na žákovské besídce přednesli žáci hudební školy slavnostní sbor „Stalingradci vpřed“ ze Sostakovičova oratoria „Píseň v lesích“. Instrumentální doprovod pro žákovský orchestr upravil ředitel J. Knípl. Spolu s ostatními učiteli hudební školy účinkoval ředitel J. Knípl také často v Hranicích i v okolních obcích při hudebních vystoupeních při slavnostních příležitostech, schůzích a v předvolebním období.

Vedle práce pedagogické a organizační ve škole se ředitel J. Knípl zapojil také intenzivně do hranického hudebního života. **Obnovil činnost mužského sboru JURIK** a řídil jej po řadu let jako dirigent. Každoročně s ním a s hranickými hudebníky uskutečnil několik náročných koncertů. Už 8. prosince 1949 uspořádal jubilejní koncert k 25. výročí založení hranické hudební školy, na němž smíšený sbor JURIK, posílený pěveckým souborem gymnázia uvedl Smetanovu kantátu Česká píseň. K 180. výročí narození L. van Beethovena připravil ředitel J. Knípl slavnostní koncert. Beethovenovy skladby za Kníplova řízení přednesl orchestr ROH R. Klivara. K uctění 110. výročí narození Antonína Dvořáka provedl 28. dubna 1951 pěvecký soubor JURIK, posílený studentským souborem gymnasia a s orchestrem ROH za řízení J. Knípla **Dvořákovu kantátu Stabat mater**. Jako sólisté vystoupili Naděžda Kníplová, dr. Marie Juřenová z Brna, J. Pospíšil z Olomouce a A. Krejčířík, člen PSMU. Dvořáková kantáta Stabat mater byla za Kníplova řízení opakována 28. března 1953, mezi uvedenými sólisty vystoupil také Eduard Haken, člen opery Národního divadla z Prahy.

V roce 1954 v Roce české hudby uvedl J. Knípl na počest Bedřicha Smetany koncert pěveckého sboru JURIK a orchestru ROH. Arie a dueta ze Smetanových oper Hudička, Dalibor, Dvě vdovy a Libuše přednesli jako sólisté Naděžda Kníplová a Karel Fiala, tehdy absolventi konservatoře. V červnu 1954 byla provedena s velkým úspěchem opera Viléma Blodka V studni v provedení hranických zpěváků a hudebníků opět za řízení ředitele J. Knípla. V roce 1958 na koncertu k 95. výročí pěveckého sboru JURIK a k 75. výročí založení n. p. SIGMA Hranice zazněly vedle skladeb našich předních skladatelů také dva sbory Josefa Knípla v prvním provedení: Slovanská lípa na verše J. V. Sládka a Srpen na slova Renaty Horalové. V roce 1960 k 15. výročí osvobození uvedl soubor JURIK za řízení dirigenta Josefa Knípla dvě slavnostní kantáty: Fibichovu Jarní romanci a V. Dobiáše Buduj vlast, posílíš mír.

S funkcí dirigenta pěveckého sboru JURIK se Josef Knípl rozloučil **na slavnostním koncertu 13. dubna 1961**, věnovaném 100. výročí založení pěveckého spolku JURIK a k 40. výročí založení KSČ. V průběhu koncertu vedle jiných skladeb zaznělo melodické Kníplovo České jaro na slova J. Riedla, Barvíkův Mír a opět Dobiášova kantáta Buduj vlast, posílíš mír. V druhé části večera byl koncertně předveden **závěrečný výstup ze Smetanovy Libuše**, jejíž part s velkým úspěchem zpívala **Naděžda Kníplová, tehdy členka Janáčkovy opery v Brně**. Pěvecký soubor Jurik vystupoval za řízení ředitele J. Knípla také často nejen v Hranicích, ale i v lázních Tepličích nad Bečvou a na společných koncertech s přerovskými a lipnickými pěveckými sbory.

Ve spolupráci s choreografem prof. B. Relským účinkoval ředitel J. Knípl také jako dirigent i hudebník v několika operetách, např. Polská krev, Fidlouačka, Mamselle Nitouche, které uvedli divadelní ochotníci v Hustopečích nad Bečvou.

Skladatelskou činnost zahájil Josef Knípl už u vojenské hudby, kde vytvořil asi deset pochodů. Několik z nich bylo i smutečních. V době svého prvního působení v Hranicích složil **velkou českou slavnostní mši pro sóla, smíšený sbor a orchestr**, jež byla poprvé uvedena pěveckým sborem JURIK na koncertu dechovní hudby 14. března 1943 v sále sokolovny v Hranicích. Pro mužský sbor **upravil několik lidových písní**, např. z jižních Čech: Talinskej rybník, K Budějicům cesta, Zdálo

se mi, zdálo, z Moravy: Seděl s nò pod třesúò (z Velké Bystřice), Krátká láska (ze Sušilovy sbírky) aj. Další mužské sbory komponoval **na verše J. V. Sládka: Svatý kraj, Na slovanské lípě** (jež byla uvedena poprvé v roce 1958), **na slova Jaroslava Riedla České jaro** (jež uvedl poprvé sbor JURIK v roce 1943) a **čtyři písně na slova Renaty Horalové: Samota, Srpen, V podletí a Slova lásky**.

V roce 1961 odešel ředitel Josef Knípl do důchodu, avšak ještě krátkou dobu učil na lidové škole umění. Zemřel neočekávaně před pěti lety **22. února 1971**. V hranickém hudebním životě jeho jméno zaujalo trvalé místo a zaslouží si, aby bylo znovu připomenuto.

Prameny:

Vlastní životopis Josefa Knípla,

Kronika lidové školy umění v Hranicích (od roku 1948),

Kronika města Hranic.

Peregrin PEŠL

Jarní květiny

[Ze vzpomínek hranického rodáka]

Mládí a květy patří k sobě. Proto děti vždycky milují květiny, nejvíce květiny jarní, jasných barev, vonné, s něžnými stonky a listy. Drží je opatrně v ruce a bojí se je stisknout, aby nepoškodily jejich křehkou krásu, tak vzácnou po dlouhém zimním období, které zná jen ledové květy na oknech. Jaká radost vidět tyto posly jara rozkvétat mezi suchým listím a loňskou trávou, kdy zeleň je teprve příslibem a stromy ještě holé.

Mám nejkrásnější vzpomínky na výpravy za jarem, které jsem podnikal jako chlapec nejdříve pod vedením své starší sestry Aničky, mé druhé matky a hlavní vychovatelky, později s kamarády. Nosili jsme si z nich domů kytičky jako kořist a vraceli se provoněni ostrým jarním vzduchem, syrovým pachem hlíny a vůní lesa. Často jsme přicházeli z těch výprav zablácení až hanba, za což nás **maminka moc nepochválila**; vypadalo to někdy opravdu tak, jako bychom šli hledat nejen jarní květiny, ale ještě více jarní bláto, které jsme nacházeli neomylně, i když cesty pro běžné smrtelníky byly už vyschlé. V pokročilejším jaru jsme s kamarády chodívali na tyto výpravy bosky a libovali si, jak se to příjemně šlapalo na chladivé hlíně, ještě hodně vlhké, jak jsme říkali — „gumové“. Byla v tom jakási stavovská pýcha a triumf nás kluků, když jsme na Josefa [19. března] se mohli poprvé prohánět neobutí, třebaš maminky trochu hubovaly a radily k opatrnosti; vždyť ony ostatně také vzpomínaly, jak to dělaly stejně ve svém dětství, a vlastně nám tuto tradici předávaly. A když jsme si potom unaveni böháním večer doma umouněné nohy umývali, cítili jsme uspokojení, jak jsme letos zase jaro přivítali.

První jarní květiny, sněženky, jsme nacházeli jen vzácně někde pod lesem, nepišpí ještě u zahrady, kam zabloudily přes plot. Nesli jsme je domů jako svátost a ve vázičce jsme se obdivovali něžné bělostnosti květů a jasné zeleni semeníků. Přitom jsme vzpomínali na oblíbené dvě básně z čítanek, které znala sestra z paměti a které jsem se od ní také naučil recitovat: „Sněženky“ Svatopluka Čecha a „Jarní romanci“ Jaroslava Vrchlického. Zvláště první z nich jsem měl rád

pro dojemný příběh a zpěvnou formu; ještě dnes se mi vybavuje citové ovzduší mého dětství, když si pro sebe říkám začáteční verše:

Chorému chlapci mladička sestra
nosila denně kvítečka pestrá.

Proti vzácnosti sněženek, které divoce málokde rostou, byl podběl květinou běžnou a velmi hojnou, pravý proletář. Zlaté jeho terče zářivaly nám vstříc ze suché loňské trávy příkopů, u cest a na březích vod a trhali jsme jejich šupinaté stvolky do malých kytiček. Nejčastěji jsme je nosili od splavu, kam jsme chodívali obdivovat hučící zelenou jarní vodu.

Překrásné jaterníky měly své jediné stanoviště na vápenné půdě háje u Kostelíčka, kde se dodnes vyskytují, ovšem mnohem méně; za mého dětství se jich tu v březnu a často už koncem února jen modralo. Je to, řekl bych, šlechtická květina, která se po přesazení vyjímá krásně v zahradách, kde působivě hledí nebeská modř její koruny s kropenatým středem bílých prašníků. — Dnes je u Kostelíčka květinou chráněnou a blízká vyhynutí.

Plné vítězství jara hlásají koberce petklíčů, sasaneček, plicníků a dymnivek. Go jsme se jich každoročně natrhali v Hůrce, pod Bílým kamenem a u Teplíc! Nejvíce ovšem petklíčů — myslím prvosenku větší (Primula elatior Jacq.) — které se v kyticích tak krásně vyjímají. Maminka jim říkala lidovým názvem „kropáčky“. Něžné sasanky, křehké dymnivky a fialové plicníky, drsné na omak, mají mnoho listů, a proto se do kytic příliš nehodí.

Samozřejmě jsme také trhali fialky, a to nejen fialky vonné s tmavými, drobnými květy, ale častěji obyčejnější fialky psí s bílými většími květy.

Neodolali jsme nikdy bujně nádherné květu blatouchů, lidově nazývaných „volí oka“, a často jsme si při jejich trhání zmáčeli nohy v bahně nebo stružce vody.

V Hůrce a u Teplíc jsme nacházeli podivně žlutozelené květy hvězdnatce zubatého (*Hacquetia epipactis* DC.), dnes vzácné rostliny.

V lesích pokrývaly půdu koberce štavely kyselého s jemnými, průsvitně bílými květy; do kytice jsme ho netrhali, brzy vadl, ale mladé listy „zaječích zeli“, jak zněl dětský název této rostliny, jsme s chutí cucali.

Netrhali jsme ani kopytník, všude v hájích tak hojný, spíše jsme jen zvědavě hledali kalně fialový jeho květ, skrytý pod lesklými kožovitými listy.

Lecha jarní, dnes častěji označovaná názvem hrachor jarní, nás lákala svými živě nachovými a fialově modrými květy. Nosili jsme ji domů z „farářika“, farářova lesa na kraji Křivého u pasek.

A tak bych mohl ještě připomínat jiné jarní květiny, snad méně nápadné. Mnohé z nich mi připomínají místa v okolí našeho města, kde měly a mají dnes svá stanoviště, a jsou spojeny s drobnými zážitky na vycházkách, kde jsme je se sestrou a s kamarády trhali.

Zájem o květiny podporovalo u mne od mého 11. roku vyučování botanice v I. třídě gymnázia. Učili jsme se latinským názvům rostlin, což v našich dětských myslích budilo pocit hrdosti „odborníků“, a zakládali jsme si podle návodu profesora povinně herbář. Botanice nás učil profesor Albert Hrab, milý člověk, jehož dobroty někteří žáci až zneužívali. Měl jsem botaniku rád a dodnes se botanickou systematikou příležitostně amatérsky bavím.

A dodnes ze všech květin jsou mi nejmilejší ty jarní. Každoročně za nimi putuji na známá místa v okolí svých milých Hranic a vzpomínám na ztracený ráj krásného a šťastného dětství, s nimiž jsou pro mne nerozlučně spojeny.

Z činnosti městské knihovny v Hranicích

Městská knihovna v Hranicích vstupuje do letošního Měsíce knihy s příznivou bilancí uplynulého roku. Knihovnu navštěvovalo v roce 1975 celkem **2.111 čtenářů**, tj. o plnou stovku více než v dřívějším období. Vypůjčili si celkem **100.148 knih a časopisů**, tj. o 6.878 svazků více než v roce 1974. Je to dosud nejvyšší dosažený počet výpůjček v historii hranické knihovny. Na jednoho čtenáře připadlo průměrně 47,4 výpůjček, na jednoho obyvatele města 7,5 výpůjček. Z celkového počtu výpůjček bylo **19.761 naučných děl**, z toho přes sedm tisíc svazků literatury společenskopolitické, přes dva tisíce knih přírodovědné literatury a přes tisíc svazků technické literatury. Z uvedeného celkového počtu čtenářů bylo 478 studentů, 268 důchodců a 782 dětí. Mladí čtenáři představují tedy zhruba třetinu čtenářské obce. Vypůjčili si přes 32 tisíce svazků, z toho více než čtyři a půl tisíce svazků naučné literatury pro děti.

Knížní fond městské knihovny obsahoval ke konci roku 1975 celkem **43.623 svazků**, z toho bylo 12.623 knih naučné literatury, 20.196 svazků beletrie, 1.177 svazků naučné literatury pro mládež a 9.763 svazků beletrie pro mládež. V průběhu minulého roku přibýlo v knihovně 2.534 knih v hodnotě téměř 68 tisíc korun. Čtenáři mají také v knihovně k dispozici sedmdesát různých časopisů.

Pracovnice knihovny v čele s ředitelkou J. Jesenskou vyvinuly také rozsáhlou osvětovou činnost. Pro dospělé čtenáře bylo uspořádáno **11 přednášek, besed a literárních večerů**. Zvláště s porozuměním byla přijata už tradiční beseda s dlouholetými čtenáři. Knihovna nezapomínala ani na děti. Pro malé čtenáře připravily pracovnice knihovny celkem **85 besed o knihách pro mládež a kvízových soutěžích**. Knihovna uspořádala také **16 výstavek knih a 40 nástěnek** různých tematického zaměření.

Jako středisková knihovna řídila hranická městská knihovna pobočky v Černočině, v Hluzově, v Dolních a Horních Těšicích, v Opatovicích, Paršovicích, ve Skaličce, v Teplících nad Bečvou, ve Valšovicích, v Zámrcích a místní části Velká a Lhotka.

Podstatnou náplní činnosti knihovny v letošním roce je podíl na oslavách 55. výročí založení KSČ a na přípravě k volbám do zastupitelských orgánů. V oblasti politickovýchovné a kulturní činnosti se knihovna zaměřila na propagaci sjezdů KSSS a KSČ knižními výstavkami a nástěnkami jak v knihovně v Hranicích, tak v pobočkách. K volbám do zastupitelských orgánů pracovnice knihovny přispějí propagací volebního programu Národní fronty a navržených kandidátů na poslance, připraví výstavky knih v agitačních střediscích. K 55. výročí založení KSČ chystá knihovna ve spolupráci s lidovou školou umění literárně hudební večer, besedy pro mládež, literární kvízy pro děti, besedu v klubu důchodců aj. Další besedy pro dospělé a děti, výstavky, nástěnky budou zaměřeny k výchově k sociálnímu světovému názoru, k prohloubení proletářského internacionalismu a socialistického vlastenectví s využitím etického a estetického působení literatury.

Při práci s čtenáři bude knihovna usilovat o zvýšení počtu výpůjček společenskopolitické literatury, angažované literatury našich i světových autorů a naučné literatury pro mládež. Pro politické vzdělávání KSČ připraví soubory politické literatury k jednotlivým tématům všech stupňů. Ve spolupráci se školami knihovna rozvine účinnou pomoc na úseku socialistické výchovy mladé generace.

LN

Uznání Jednotnému klubu pracujících

Za účasti zástupce Krajské odborové rady v Ostravě Otmar Booga, tajemníka Okresní odborové rady v Přerově Františka Maška, okr. inspektora kultury V. Novotného, místopředsedkyně MěstNV Š. Hališkové a vedoucí odboru školství a kultury MěstNV J. Kameníčkové, představitelů podniků a závodů se konala **21. ledna 1976 výroční konference Jednotného klubu pracujících v Hranicích**, kterou řídil předseda ZV ROH SIGMA Oldřich Lukeš. — Činnost klubu v uplynulém období podle zprávy, přednesené ředitelem Bronislavem Ludmilou, byla široká. Za uplynulé tři roky bylo uspořádáno 24 divadelních představení s návštěvou 6.600 diváků, 31 divadelních představení a 30 výchovných koncertů a literárních pořadů pro děti, jež zhlédlo téměř 18 tisíc mladých návštěvníků, 30 koncertů vážné i populární hudby, které vyslechlo přes šest tisíc posluchačů. Klub uspořádal také řadu estrád a večerů pro brigády socialistické práce, soutěží a hudebně zábavných pořadů zaměřených k významným výročím. Výstavní činnost byla sice omezena nedostatkem vhodných prostorů, přesto 11 výstav fotografického kroužku. Přednášková činnost, zaměřená k aktuálním tématům hlavně umělecké fotografie velmi dobře reprezentovala hodnotnou činnost členů politickým, hospodářským a k světónázorové výchově se uskutečňovala často přímo v závodech a ve školách. Jednotný klub uspořádal také řadu kurzů vzdělávacích, hudebních a praktických. Vzestup zaznamenala zájmová umělecká činnost, jež je v hranickém klubu specificky zaměřená na hudbu. Při Jednotném klubu pracuje sedm hudebních souborů se 120 členy. Největších úspěchů dosahuje velký dechový orchestr, který spolu se souborem Pobečvanka má za sebou i úspěšné nahrávky v Čs. televizi a v rozhlasu. Novým prvkem v činnosti těchto amatérských souborů je spolupráce s profesionálními umělci, hlavně zpěváky, s nimiž vystupují v okolí Hranic.

V obsáhlé diskusi kladně hodnotili činnost klubu inspektor kultury ONV V. Novotný a za okresní radu klubů při OOR Zd. Mateřánka, ředitel klubu železničářů v Přerově i místopředsedkyně MěstNV Š. Hališková. Předseda MěstV SSM Zbyněk Grossmann hovořil na téma „Mládež a kultura“, uvedl, že je připraven návrh dohody o spolupráci mezi MěstV SSM a Jednotným klubem pracujících a seznámil přítomné s plánem připravovaných společných kulturních akcí pro mládež a se snahami o vytvoření klubu mladých. Z vystoupení vedoucích některých hudebních souborů vzbudil pozornost závazek dechového orchestru, jehož členové věnují tisíc hodin na počest XV. sjezdu KSČ. V průběhu konference byli také odměněni čestnými uznáními a knihami zasloužilí vedoucí souborů a kroužků, lektori a další spolupracovníci.

Veškerou činnost Jednotného klubu pracujících velmi kladně ocenil v závěrečném vystoupení zástupce Krajské odborové rady Otmar Boog. Uvedl, že mezi **77 klubovými zařízeními ROH v Severomoravském kraji zaujímá hranický klub jedno z předních míst** a na důkaz toho **odevzdal řediteli klubu čestné uznání KOR v Ostravě**. Zvláště s uznáním vyzvedl, že klub se v letošním roce ve své činnosti zaměřil zejména na akce k XV. sjezdu KSČ a k volbám do zastupitelských orgánů, ve spolupráci s MěstV SSM připravuje ustavení klubu mladých a zapojuje se do soutěže kulturních zařízení „Za rudou stuhu“. **Rovněž Okresní odborová rada v Přerově ocenila práci hranického Jednotného klubu pracujících čestným uznáním, které na konferenci odevzdal tajemník František Mašek.**

Na konferenci byl rovněž zvolen **nový výbor Jednotného klubu pracujících v čele s předsedkyní Dagmar Pisarskou**. Členy výboru jsou dále za ZV ROH n. p. SIGMA Jaroslav Jiříček a František Čech, za MěstNV okr. škol. insp. Drahomíra Cyklová, předsedkyně školské a kulturní komise, a Milada Zýková, za ZV ROH n. p. HCV František Juráč a František Drlík, za ZV ROH n. p. SMC Jindřich Honka, za ZV ROH n. p. Karnola Eva Čechová, za ZV ROH nemocnice

s politiklinikou Marie Unarova, za MěstV SSM Zbyněk Grossmann, ředitel JKP Bronislav Ludmila, dirigent dechového orchestru Milan Mikulec, za ZV ROH LSD Jednota Jan Konvalinka. Člen výboru za ZV ROH KS bude určen dodatečně. LN

S novými úkoly do nového roku

Hranice jsou městem mládeže, která je organizovaná především v Socialistickém svazu mládeže. Ve městě je celkem 23 organizací, které sdružují okolo 1.600 členů. Pro řídicí, koordinační a zastupitelskou činnost pracuje městský výbor.

V loňském roce došlo k znovuoobnovení činnosti MěstV SSM. Zvýšeným úsilím celého kolektivu mladých lidí v MěstV SSM bylo dosaženo řady pozitivních výsledků. Přesto bylo v práci dost nedostatků, které se bude nový MěstV SSM snažit v dalším období zlepšovat. Koncem roku byla provedena reorganizace MěstV SSM s cílem práci zkvalitnit a hlavně veškerou činnost zaměřit směrem k jednotlivým organizacím. Městská konference tyto změny a plány schválila a byl tak položen základ pro další rozvoj svazácké práce ve městě.

Pro zlepšení činnosti na jednotlivých úsecích byly vytvořeny komise kulturně výchovná, sportovní, branná, ideově výchovná a propagační. Celý plán činnosti městské organizace SSM je značně obsáhlý a náročný, ale zároveň reálný. Celá činnost v roce 1976 bude charakterizována především konáním XV. sjezdu KSČ nástupem do prvního roku 6. pětiletky. Hlavní úsilí bude věnováno politicko-výchovné práci na jednotlivých organizacích se zaměřením na kvalitu a rozšíření o nové přitažlivé formy práce na tomto poli. Podstatně větší pozornost bude věnována práci s knihou a mládežnickým tiskem.

Pro zlepšení práce jednotlivých organizací vyhlásil již MěstV SSM soutěž o nejlepší organizaci na území města. Tato soutěž by měla přispět k podstatně většímu zapojení mladých lidí do práce jednotlivých organizací. V kulturně výchovné práci si klademe za cíl připravit pro mladé lidi v Hranicích kvalitní kulturně zájmové pořady tak, aby hranická mládež měla daleko větší možnost dobře využívat svůj volný čas.

Především to bude soutěž „Jak znáš své město“, která je vyhlášena na počest konání XV. sjezdu KSČ a soutěž v uměleckém přednesu „Rudý karafiát“. Dále jsou tu již probíhající taneční odpoledne a další akce.

Na poli sportovním bude pokračováno již v tradičních turnajích, a to ve stolním tenise, volejbale a v minikopané. Tak jako loni bude i letos MěstV SSM pořádat městský přebor v Běhu Mladé fronty.

Tak jako se to začalo dařit loni, bude dále rozvíjena spolupráce se složkami NF, především s MěstV Svazarmu, MěstV SČSP a ZO ČSPB. Navíc bude uzavřena smlouva o spolupráci s JKP Hranice.

Tolik aspoň ve stručnosti o plánech MěstV SSM v Hranicích. O další činnosti — a to nejen z celoměstského hlediska, ale také i z práce jednotlivých organizací zase příště.

Zbyněk GROSSMANN,
předseda MěstV SSM

Z galerie Hranických výtvarníků 19. a počátku 20. století

PhDr. Bohumír Indra :

AKADEMICKÝ MALÍŘ RAJMUND WICHERA (1862—1925)

Z hranických malířů poslední čtvrtiny 19. a první čtvrtiny 20. století získal si největší proslulost v uměleckém světě i veřejného uznání akademický malíř Rajmund Wichera. Narodil se sice ve Frenštátě pod Radhoštěm, celé dětství a

jinošství však prožil v Hranicích, po absolvování umělecké akademie ve Vídni si zřídil v Hranicích malířský ateliér a také později, když se trvale usadil ve Vídni, navštěvoval matku a příbuzné, bydlící trvale v Hranicích.

Rodina Vicherů přišla do Frenštátu p. R. počátkem 19. století z Čech. První Vichera, Emanuel, byl tu pekařským mistrem. Z manželství s Terezií Bořutovou, dcerou tkalcovského mistra ve Frenštátě, se mu narodilo několik dětí, z nichž syn Emanuel, narozený 1827, převzal pekařství, mladší syn Jan, narozený 1832 se sice vyučil také pekařství, věnoval se však více malířství a stal se malířem pokojů a později fotografem. Ve frenštátském městském muzeu je podnes dochována velká návěstní tabule s nápisem „Pohostinství tkadličenské“ s obrazy vandrovnických tovaryšů tkalcovského řemesla s ranci na zádech, malovaná olejovými barvami Janem Vichrou. Visela na ubytovně pro vandrující tkalcovské tovaryše ve Frenštátě p. R., kteří sem přišli na cestě za prací. Většina obyvatel městečka provozovala v první polovině 19. století tkalcovství.

Jan Vichera měl z manželství s Annou, dcerou Františka Svárovského, řeznického mistra v Uherském Hradišti několik dětí. Nejstarší Hermína se narodila r. 1860, r. 1862 dne 18. srpna se narodil syn **Rajmund Josef Jan**, a r. 1864 syn Ferdinand Karel. Brzy po jeho narození se rodina přestěhovala do Hranic. Rajmund navštěvoval se sourozenci obecnou školu v Hranicích, a r. 1871 po zřízení českého obecního reálného gymnázia v Hranicích stal se v 9 letech žákem 1. třídy. Setrval na gymnáziu i po jeho postátnění, kdy se vyučovací řeč stala němčina a čeština byla jen jedním z povinných předmětů. Už jako žák obecné školy malý Vichera rád kreslil bez předlohy. Na gymnáziu vzbudil mladý chlapec pozornost profesora kreslení akademického malíře Jana Pinkavy, který jej pak zval často do svého bytu a tu při rozsáhlé kreslířské a malířské práci Pinkavově mohl kreslit i litografovat. Pracoval také doma. Jako 12letý chlapec kreslil věrně a pečlivě krajiny i figurální obrazy. Jeho práce překvapily i hranického starostu Františka Watzlawika, který byl sám dobrým malířem olejových obrazů, že dovolil mladému Vicherovi, aby jej o prázdninách navštěvoval při malířské jeho práci. Od něho získal Vichera první návody k malbě olejovými barvami. Poněvadž se rodiče opět stěhovali z Hranic, přerušil studia na hranickém gymnáziu a pokračoval v nich na jiných gymnáziích. V 16 letech se však rozhodl požádat o přijetí na akademii výtvarných umění ve Vídni, složil přijímací zkoušky a byl přijat. Rodiče jej však nemohli podporovat, musel se proto sám živit. Častokrát měl bídu, ale vždy byl mezi prvními žáky a pro své nadání a píli si získal přízeň profesorů akademie. O jeho nadání svědčí skutečnost, že dvě třídy akademie absolvoval za jeden rok. Z profesorů akademie měl vliv na něho hlavně prof. Wurzinger. — Po absolvování všeobecné malířské akademie vstoupil do speciální figurální školy prof. Hanse Makarta, pod jehož vedením se zdokonalil ve skutečného mistra malířského umění. Jako vynikající absolvent akademie byl doporučen za učitele kreslení a malování synů a dcer arcivévodky Josefa a pobyl v tomto postavení několik let v Alcsúthu v Uhrách. Později se vrátil do Vídně a maloval opět pod vedením Makartovým menší obrazy historických žánrů a portréty, hlavně podobizny žen a dívek, pro něž měl velký odbyt u vídeňských obchodníků obrazy. Dělal také návrhy na dekorativní malbu stropů vídeňských kaváren aj.

Při svých vídeňských úspěších nezapomněl Vichera na Hranice. Měl tam o dva roky mladšího bratra Ferdinanda, který si tu otevřel ateliér umělecké fotografie. — Po smrti otce Jana Vichery, který zemřel r. 1894 v Bystřici pod Hostýnem jako fotograf, přestěhovala se jeho vdova k synovi do Hranic. Rajmund, který byl za umělecké zásluhy s matkou a sourozenci povýšen do šlechtického stavu s predikátem z Brennersteinu a brzy poté sám do stavu rytířského, navštěvoval častokrát Hranice. Později se tu dočasně usadil a zřídil si provizorní malířský ateliér ve vile Gabrielli. Vystupoval také při dobročinných

představeních, stavěl živé obrazy a producoval se jako koncertní kreslír. Z této doby jeho působení v Hranicích pocházejí tři velké obrazy mladých dívek, které jsou vystaveny v hranickém městském muzeu v galerii hranických výtvarníků. Jsou malovány v líbivém vídeňském stylu, jak jich Wicheru namaloval značný počet pro vídeňské zákazníky. Obrazy na výšku představují vždy celou postavu městské dívky — miadé dámy v lehkých hedvábných šatech s kyticí květin, chryzantém, růží, kopretin neb pod. a jsou provedeny v decentních barvách v secesním stylu. Podle muzejního inventáře byly tyto obrazy č. 2841, 2850 a 2851 získány muzeem z majetku rodiny hranického řezníka Justa, jehož rodičům Albínovi a Františce Justovým patřil dům čp. 191 na konci dnešní třídy Československé armády naproti domu fotografa Ferdinanda Wicheru čp. 192, který si zřídil fotoateliér v přímém sousedství tehdejší vojenské kadetní školy, z níž měl nejvíce zákazníků včetně vojenských důstojníků a jejich rodin. Obrazy jsou signovány R. R. v. Wicheru. V Hranicích se Wicheru setkal opět se svým profesorem z gymnázia Janem Pinkavou, který odešel r. 1901 do penze a bydlel v Hranicích ve Farní ulici čp. 39, v domě vedle fary.

Později pracoval Wicheru ve Vsetíně u velkopřemyslníka F. Kolna, pro něhož namaloval více obrazů, pak v Holešově u majitele panství hraběte Rudolfa z Vrbna, kde namaloval rovněž několik portrétů. Tam se seznámil se švagrem Vrbnovým hrabětem Draskovicem a ten jej pozval na svůj zámek Půspoký do Uher. Vytvořil tam čtyři paneaux v saloně bohatě štukem zdobeném, které představovaly historické výjevy vzdání pocty umělcům ve středověku. Namaloval zde také několik portrétů manželky a syna hraběte, dva portréty hraběnky Csákyové, dva portréty Gisely Coudenhovové a její dcery aj. Později se usadil trvale ve Vídni, kde se také r. 1910 oženil.

V r. 1918 zemřela v Hranicích matka Rajmundova Anna Svárovská-Wicherová u syna Ferdinanda. Ten po rozpadu Rakouska-Uherska a zrušení vojenské kadetky a odchodu rakouských důstojníků zřídil větší část zákazníků a zemřel již r. 1921. Dům a ateliér koupil pak fotograf Fanta. Brzy po bratrovi zemřel počátkem r. 1925 ve Vídni také akademický malíř Rajmund Wicheru. Na hranickém hřbitově je podnes dochován rodinný hrob Wicherů, v němž je pohřbena matka malířova Anna Svárovská-Wicherová a její dcera Minna, provdaná Bachofen-Echtová, zemřela již r. 1911.

Nejvíce uměleckých obrazů Wicherových se dochovalo ve Vídni, u soukromníků i v galeriích, mnoho se jich však dostalo i do Prahy, do Německa, do Maďarska i do Ameriky. Mnohé obrazy Wicherovy, hlavně žánrové, byly reprodukovány v uměleckých časopisech a jinde. Kromě portrétů namaloval Wicheru hodně historických námětů, hlavně z italského středověku, např. obrazy Rienzi, Julia Farnesia, Marino Fallieri, Improvizátor na dvoře Lorenzo Medici, V hrobce Medicejských, Malatesta holduje Isotovi aj., i historické obrazy z jiných období, např. Příjezd krále Vladislava II. do Budína, Epizoda z dob francouzské revoluce atd., z obrazů žánrových např. Vyprávěč pohádek, Hubička, Těžká volba, Dobročinný bazar, Nenadálé shledání, Bída umělce, V zámeckém parku, Modlitba Markétčina, V kostele, Narozeniny dědečkovy, Kráska na bále, Kráska s Iorgnonem aj. Velmi často se u něho objevuje žánrový sužet Dívka s květinami, jak jsou dochovány v Hranicích, ale vždy je obraz proveden v jiném pojetí. V posledních letech hodně maloval zátiší, upomínající na staroholandské mistry. Pokoušel se také o malbu v plenéru, převážná část jeho obrazů je však malována v idealistickém pojetí. Některé jeho obrazy, chované v Praze byly vystaveny spolu s velkou sbírkou Wicherových obrazů z Vídně na posmrtné výstavě v Praze r. 1926. — Větší počet akvarelů Wicherových, jež věnoval bratrovi a sestře v Hranicích, které zdědila jeho neteř Inka Moravcová, byly jí za první republiky údajně věnovány na zámek Bojnici na Slovensku.

Frameny a literatura:

Matriky města Frenštátu p. R., Státní archiv v Opavě.

P. Toman: Nový slovník čs. výtvarných umělců II, 702.

H. Heller, Mährens Männer der Gegenwart, V 133.

Sdělení J. Smékala v Hranicích.

MěstV SSM k XV. sjezdu KSČ

Městský výbor SSM v Hranicích v čele s iniciativním předsedou Zbyňkem Grossmanem připravil na počest XV. sjezdu KSČ soutěž „**Jak znáš své město**“. Úkolem soutěže je rozšířit u mladých lidí znalosti o městě Hranicích, ve kterém žijí. Obsahem soutěžních otázek je historie města od jeho vzniku až do současnosti, přírodní zajímavosti, kulturní památky, významné osobnosti a slavné události na území města, rozvoj sportu a znalosti o průmyslu v minulosti a v období socialistického budování. Soutěž je určena pro jednotlivce, soutěžit budou zástupci vybraných organizací SSM v Hranicích. Soutěž proběhne ve třech předkolech, z nichž první se konalo 19. února. Další dvě kola se konají 10. a 20. března. Z každého předkola postoupí dva účastníci do finále, jež bude uspořádáno 7. dubna. Při všech soutěžních večerech bude vystupovat taneční soubor Pacifik z Drahotuš za řízení Václava Jandy.

-LN-

Pro filatelisty:

Nedávno vyšel „**Sborník státního archivu v Opavě 1971—1975**“. Mimo jiné práce obsahuje rozsáhlou studii PhDr. Bohumíra Indry „**K dějinám pošt v Opavě a v Severomoravském kraji do poloviny 19. století**“. Autor shromáždil mnoho materiálu o poštovních cestách a o vzniku poštovních stanic ve Slezsku a na severní Moravě hlavně v 17.—19. století. Mimo jiné zde také připomíná **vznik hranické pošty v roce 1786**. Jeho práce je významná pro mnohé filatelisty, zabývající se historií našeho poštovníctví.

Klub filatelistů v Hranicích pořádá pravidelné výměnné schůzky každou druhou a čtvrtou neděli v měsíci vždy od 9 hodin dopoledne v klubu důchodců v ulici Na náspech. V tomto měsíci se budou tedy schůzky konat **14. a 28. března 1976**. **Klub mladých filatelistů v Hranicích** pořádá pravidelné schůzky každý pátek od 16 hodin v Městském domě pionýrů a mládeže.

PUBLIKACI

prom. hist. M. Jaškové, univ. prof. PhDr. L. Hosáka a PhDr. B. Indry

DĚJINY MĚSTA HRANIC (I. díl)

je možno zakoupit na městském národním výboru, odboru školství a kultury, nebo v kanceláři Cestovní a informační služby KS ve Svatoplukově ulici.

Výstava Naše přírodní rezervace

Pracovníci ochrany přírody a přírodovědného oddělení Vlastivědného ústavu v Přerově připravili výstavu nazvanou **Naše přírodní rezervace**. V okolí Hranic i na celém přerovském okrese je několik významných lesních, lučních i parkových lokalit, které byly prohlášeny za chráněné státní rezervace. Nejznámější

hranicovou rezervací je Hůrka, v níž byla již před několika lety vyznačena naučná stezka, seznamující návštěvníky se zajímavostmi, jež se zde vyskytují.

Na výstavě o přírodních rezervacích a parcích se mohou občané poučit o péči našeho státu o přírodní prostředí, zhlédnout ukázky minerálů, rostlinstva a ptactva z okolních rezervací. Instalované ukázky jsou provázeny bohatou fotografickou dokumentací.

Výstava je připravena v gotickém sále MěstNV v Hranicích a potrvá od 6. do 28. března 1976.

-MJ-

Prevence zubního kazu sloučeninami fluoru

Dr. Jiří Mikulášek, přednosta zubního oddělení NsP Hranice.

Již 3. 7. 1964 jsem v rozhlasu po drátě informoval naši veřejnost o možnosti předcházení zubního kazu sloučeninami fluoru a o tom, že neefektivnější metodou je metoda fluoridování pitné vody, která redukuje kazivost zubů u dětí cca o 70 %. V našich zemích bylo s touto metodou započato v roce 1958 v Táboře. Metoda prevence zubního kazu tabletami je výhodná tam, kde není možnost fluoridovat pitnou vodu. V oblasti naší nemocnice s poliklinikou jsme začli v roce 1969, ale žel není tato možnost dětmi a rodiči využívána tak, jak by si zasloužila. Informoval jsem, že návrh fluoridace pitné vody projednala a doporučila k realizaci v našem městě tehdejší zdravotní komise MěstNV Hranice, že však již nebudeme mezi prvními městy, které fluoridují pitnou vodu, poněvadž v té době již na Moravě fluoridovali pitnou vodu v Brně a Zábřehu.

Od té doby odešlo v našem vodovodě mnoho nefluoridované vody. Byla vyprojektována nejedna úpravna vody s fluoridací, žel ne pro Hranice. Bude fluoridovat Valašská Meziříčí. Věříme však, že i v Hranicích brzy budeme moci oznámit, že fluoridace pitné vody není jen naší tužbou a sněm, ale skutečností.

Do této doby žádáme o podporu naší snahy vás všechny, rodiče a děti o trpělivost a vytrvalost při pravidelné prevenci zubního kazu tabletami fluoru.

Fluoridace je účinná především na vyvíjející se chrup a proto doporučujeme fluoridaci tabletami těhotným ženám a dětem od narození do 12 let. Začínat však nejspozději mezi 8.—9. rokem. Informujte se u svých stomatologů.

Veškeré námítky proti fluoridování pitné vody byly vyvráceny našimi a zahraničními odborníky zdravotnickými, ekonomy i vodohospodáři. V roce 1969 bylo fluoridování pitné vody doporučeno Světovou zdravotnickou organizací na zasedání v Bostonu jako nejúčinnější způsob prevence zubního kazu k provádění ve všech členských státech. Vláda ČSR v roce 1971 se usnesla, aby ke snížení nemocnosti ve stomatologii byla uplatňována a rozšiřována všechna dostupná preventivní opatření v nejširší možné míře. V tomto smyslu byly dány úkoly MZD, radám KNV a ministerstva lesního a vodního hospodářství.

Mohu vám s radostí sdělit, že naši nejvyšší představitelé MěstNV, ONV, i Měst výboru KSČ, OÚNZ i naší nemocnice s poliklinikou jsou nakloněni realizaci fluoridace pitné vody v Hranicích.

Hranice v literatuře

Verše Jiřího Sumary

V krajském nakladatelství PROFIL v Ostravě vyšel v závěru roku 1975 pod názvem **OHĚN almanach mladé tvorby Severomoravského kraje**. Sborník obsahuje vedle veršů a prozaických prací také řadu výtvarných prací, hlavně ukázky umě-

lecké fotografie, reprodukce obrazů a grafiky. Mezi 45 mladými autory, jejichž verše a kratší prózy tvoří hlavní náplň almanachu, najdeme i jméno známého hranického autora **Jiřího Summary**. Hned v úvodu je zařazena jeho rozsáhlá poéma **DĚJINY NAŠÍ SVOBODY**, kterou autor vytvořil k 30. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou. Úryvek z této básně přinesl Zpravodaj města Hranic a lázní Teplic nad Bečvou v květnu 1975. Poému také uvedl ve sborové recitaci na jaře 1975 recitační soubor složený z žáků střední lesnické technické školy a žákyň střední zdravotnické školy při oslavách 30. výročí osvobození. V almanachu **OHĚŇ** je zařazena i **další báseň Jiřího Summary ZIMNÍ**.

Josef Galík: Zkouška před termínem

V krajském nakladatelství PROFIL v Ostravě vyšla koncem roku 1975 jako sedmý svazek edice Obzory novela olomouckého literárního historika **Josefa Galíka „Zkouška před termínem“**. Příběh ze současného života vysokoškolských studentů a jejich učitelů je pro nás zajímavý zejména tím, že se jeho **děj částečně odehrává v lázních Teplice nad Bečvou**. Jedna z postav novely, doc. Fr. Machalíček, prožívá v době léčebného pobytu v lázeňském domě Sokolovo vzrušující události, spojené s náhlým úmrtím spolubydlícího. Autor prokázal dobrou znalost lázeňského prostředí v Teplicích nad Bečvou i jejich blízkého okolí.

Střední zdravotnická škola v Hranicích vydala výroční zprávu za školní rok 1974/75. Zpráva obsahuje hlavní údaje o pedagogickém sboru, žactvu a hlavní události ze života školy.

Výstava z díla Jaroslava Popa, výtvarníka, karikaturisty, žijícího v našem městě, je instalována v Přerově od 16. února tohoto roku. Výstava je umístěna v „Galerii na schodech“ pedagogické školy v Přerově a potrvá do konce března r. e.

Programy kin

Kino Svět:

2. — 4. 3. **HŘIŠTĚ**
Film ČSSR — o mládí, prohrách a vítězstvích. Film je mládeži přístupný.
5. 3.— 8. 3. **KRYSY Z TEMNOT**
Francouzský film. Vesele o lidech, kteří originálním způsobem řešili svůj únik z ruchu velkoměsta. Film je mládeži přístupný.
9. 3. —11. 3. **KOČIČÍ HRA**
Maďarský film podle stejnojmenné divadelní hry I. Orkénye. Film je mládeži přístupný.
12. 3.—16. 3. **MODRÁ ELECTRA GLIDE**
Film USA, mládeži přístupný.
17. 3.—18. 3. **SLOUŽILI DVA KAMARÁDI**
Sovětský film. O bouřlivé době a chlapeckém vystupování. Film je mládeži přístupný.
19. 3.—22. 3. **ŘIDIČSKÝ PRŮKAZ**
Vesele o problémech kolem řízení auta. Film je mládeži nepřístupný.

23. 3.—24. 3. **RAS**
Francouzský film, dramatický příběh z alžírské války. Film je mládeži nepřístupný.
25. 3. **Představení pro členy Klubu přátel sovětského filmu NASIMI**
Tragický osud muže, bojujícího s nevědomostí a zlem.
26. 3.—29. 3. **DŮM NA KONCI SVĚTA**
Italský film. O rodině, kterou zabila vlastní nesnášenlivost. Film je mládeži nepřístupný.
30. 3.— 1. 4. **HORŮČKA**
Slovenský film režiséra M. Hollého. Příběh o morální odpovědnosti. Film je mládeži přístupný.

Představení pro mládež

7. 3. **JÁNOŠÍK — I. díl**
Slovenský film režiséra P. Bielíka o hrdinovi slovenského lidu.
14. 3. **JÁNOŠÍK — II. díl**
21. 3. **BUCK A KAZATEL**
Film USA. Doznívání války severu proti jihu.
28. 3. **BÍDNÍCI**
Francouzský film podle stejnojmenného románu V. Huga. Dvojprogram. Začátek představení ve 14 hodin.

Kino Oko:

2. 3.— 4. 3. **LAZARET NEZNÁMÉHO VOJÁKA**
Polský film. Dramatické střetnutí dvou osudů. Film je mládeži nepřístupný.
5. 3.— 8. 3. **PROSÍM, PANE**
Anglický film — o poněkud netradičním školním táboře. Film je mládeži nepřístupný.
9. 3.—11. 3. **CHLĚB A ČOKOLÁDA**
Tragikomický příběh Itala, který šel hledat existenci do Švýcarska. Film je mládeži nepřístupný.
12. 3.—15. 3. **BUĎ ZDRAV, UMĚLČE**
Francouzský film. Rub a líc hereckého povolání. Film je mládeži nepřístupný.
16. 3.—18. 3. **POSLEDNÍ LÉTO**
Bulharský film. Balada o lásce k rodnému kraji. Film je mládeži nepřístupný.

19. 3.—22. 3. NOVÁ ZEMĚ
Švédský film. Dramatické osudy švédských vystěhovalců. Film je mládeži přístupný.
23. 3.—25. 3. KONEC SNŮ
Maďarský film. O chlapci, který našel pravdu. Film je mládeži přístupný.
26. 3.—29. 3. ROZHOVOR
Film USA. Dramatický příběh inspirovaný aférou Watergate. Film je mládeži nepřístupný.
30. 3.— 1. 4. JAKUB LHÁŘ
Film NDR. O kapce naděje a milosrdné lži. Film je mládeži přístupný.

Představení pro děti

v sobotu v 16 hodin

6. 3. DOVOLENÁ S ANDĚLEM
J. Marvan v české filmové veselohře.
13. 3. MALÝ HRDINA
Barevný film ČSSR.
20. 3. PUDR A BENZÍN
Český film s Jiřím Voskovcem a Janem Werichem.
27. 3. CESTA DO PRAVĚKU
Putování čtyř chlapců do pravěku.

PROGRAMY JKP

- Čtvrtek 4. 3. Představení pro studenty středních škol
sál JKP POD PRAPOREM ŽIVOTA
17 hodin Literární pásmo o životě a díle J. Fučíka
- Středa 10. 3. II. předkolo soutěže ve spolupráci s MěstV SSM
sál JKP JAK ZNÁŠ SVÉ MĚSTO
17 hodin Po programu tanec
- Pondělí 15. 3. Divadelní představení v předplatném
sál JKP J. Jílek: SILVESTR
19.30 hodin Uvádí Severomoravské divadlo Šumperk
- Čtvrtek 18. 3. Kulturní program k XV. sjezdu KSČ
sál JKP Š T A F E T A
19.30 hodin Účinkují soubory závodních klubů okresu Přerov
- Středa 23. 3. III. předkolo soutěže ve spolupráci s MěstV SSM
sál JKP JAK ZNÁŠ SVÉ MĚSTO
17 hodin Po programu tanec

Odpovědný redaktor: Eva Horáková, členové red. rady: prof. Ludvík Novotný,
Jan Sedlařík, Oldřich Lukeš, reg. číslo 49 — Cena 1 Kčs. — Změna pořadů
uvedených v kulturním kalendáři vyhrazena. — Kulturní kalendář města Hranic
vydává JKP Hranice. — Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc,
závod 11, třída Lidových milicí 3.